

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN



KUNGSPARKEN I MALMÖ. — AMATÖRFOTOGRAFI.

16:DE ÅRG.

DEN 11 JULI 1915.

N:o 41



Efter porträtt.

ANSHELM SCHULTZBERG.

Illustration af Anshelm Schultzberg.

San Francisco, Cal., U. S. A., i juni 1915.

Det kan måhända synas förmätet, att undertecknad, som varit borta från Sverige i öfver ett decennium och blifvit i viss mening främmande för förhållandena där, djärfives upptaga till bedömande Anshelm Schultzbergs konstnärsgärning. Jag skyndar därför att förutskicka den anmärkningen att dessa rader, som beledsaga bilden på föregående sida icke pretendera att ingående behandla *målaren* Anshelm Schultzberg utan närmast och hufvudsakligen äise att ge uttryck för de känslor af beundran och öfversvallande tacksamhet, med hvilka han omfattas af svensk-amerikanerna för det öfverlägsna sätt, hvarpå han fyllt och fyller sitt makt-påliggande värf som Sveriges konstkommissarie vid den nu pågående stora internationella konst-täflan vid Panama Pacific International Exposition i San Francisco.

Vi svenskar här ute i Amerika, hvilka sedan åratall tillbaka drömt om att se vårt fosterland framgångsrikt deltaga i denna nationernas stora kraftmätning, kände en bitter besvikelse, då budskapet nådde oss, att Sveriges konst på grund af ekonomiska skäl icke skulle blifva företrädd. Lika stolta som vi kände oss öfver att vi i den vackra svenska paviljongen skulle få se de underbara bevisen för Sveriges stormaktsställning på industriens och konsthandverkets områden, lika beklämande var tanken, att de svenska konstnärerna skulle utblifva. Då kom telegrammet, målände att den kände mecenaten, excellensen Wallenberg, genom sin frikostiga gifva af 50,000 kr. säkerställt den svenska konstutställningen. Endast den som hade tillfälle att närvara vid utställningskommitténs därpå följande sammanträde kan göra sig en föreställning om den hänförelse med hvilken denna nyhet hälsades. Värfvet att ordna den sålunda tryggade svenska konstutställningen anförtroddes åt konstnären Anshelm Schultzberg.

Den stora konsthallen med sin briljanta exteriör i korintisk stil är otvifvelaktigt Panamautställningens praktfullaste byggnad. Genom väldiga salar, fyllda med konstföremål, signerade med de olika nationernas mestarenamn, vandra vi fram till den svenska afdelningen. Hvad som där först af allt slår besökaren är det utsökta sätt, hvarpå konstverken upphängts och ordnats. Detta är vår konstkommissaries eget "patent". Då de anordningar som träffats af konstkommittén befunnos alltför otillfredsställande, beslöt han att taga saken i egen hand och öfverklädde väggarna med papp, som beströks med olika slags färgklistor, hvari sedan inprässades vanlig genomskinlig burlap så att färgen skiner igenom, harmonierande med de olika konstverken. Detta arrangemang visade sig så fördelaktigt — att andra nationers konstkommissarier skyndade att följa exemplet.

Det hvilat en synnerligen förnäm och fin ton öfver alla de nio svenska salarne, hvilken angenämt bryter af mot öiriga nationers schablonmässiga inredning. Som helhet betraktad har den svenska utställningen tillvunnit sig det varmaste erkännande af kritik och publik. Konsttidskriter och tidningar hafva sjungit Sveriges lof och enats i slutomdömet: Sverige är utställningens clou! Till denna seger har helt visst i icke oväsentlig mån medverkat att utställningens ledning legat i så konstnärligt starka händer som Anshelm Schultzbergs.

För den svenska hemmapubliken äro data ur

Anshelm Schultzbergs lif måhända öfverflödiga, men lämnas dock här i sina hufvuddrag. S., som är född i Falun den 28 sept. 1862, sökte och vann som 20-årig inträde vid Konstakademien, där han studerade i 4 år och erhöll undervisning af bl. a. P. D. Holm. Vid afgången från akademien erhöll S. dess guldmedalj och utställde samma år som Valand i Göteborg invigde sina lokaler, därstädes, en större målning med motiv från hans älskade Dalabygd, hvilken inköptes af grosshandl. Olof Wijk. 1887 bosatte han sig i Dalarna och utvecklade därstädes samt vid Kolmården stor produktivitet, reste 1889 till världsutställningen i Paris med Konstakademiens stipendium och stannade ute i tre års tid idkande studier vid Fontainebleau, Grès par Nemours, Etaples och för Fred. Cormon Saglio och Horteloup i Paris. Efter 2 års vistelse i Frankrike reste han till Capri, där han vistades i ett år, och återvände 1892 till Paris, där han vann guldmedaljen på Salonen.

Längtan till fädernebygden blef honom emellertid för stark och han lämnar de svenska målarekolonierna i Frankrike och flyttar hem till Bergslagen, där han första vintern målar "En solig vinterdag i Dalarne", som genast inköptes af Nationalmuseum. Samma utmärkelse vederfors hans efter årslångt arbete fullbordade tafla "Valborgsmässoafton i Bergslagen", som han utställde på Stockholmsutställningen 1897. Sedan växlar motivvärlden i hans produktion och han längtar till den värländska naturen kring Remen, som Tegnér så glänsande besjungit, och hvarest han upptäckte den kvinna, hvilken sedermera som en värdig maka kommit att stå vid hans sida, andligen vaken och intresserad, helt och hållet vigd åt sin mans lifsgärning. Sedan 1892 är Schultzberg bosatt i den idylliskt vackra Grangården i Dalarna.

I våra dagar, då sanningen i konsten så ofta får sitta emellan för effektens skull, då det solida studiet knappast anses förenligt med ett verkligt konstnärstemperament och då endast det "drager" som är nytt, icke det som är sant och gediget, då gör det godt att finna en konstnär, som oberörd af alla vindkast och tycken för dagen, följer sin egen ingifvelse. Anshelm Schultzberg är förvisso ett af de starkaste namnen i den generation af svenska konstnärer, till hvilken han hör — denna generation, som tillfört Sverige glansen af så mycken berömmelse. Det banala, smaklösa är honom lika främmande, som det grofhyflade, osköna, och det råder en oajbruten växelverkan mellan hans lifliga intelligens, hans känsliga öga, och hans skickliga hand. Därför ligger det så mycken mening i hvad han målar, och därför får han fram allt hvad han vill uttrycka. Schultzberg har aldrig förlorat sin nationalitet, har aldrig ryckts upp med rötterna ur Sveriges jord. Ingen lärare har påtvingat honom sitt manér, ingen skola har snärjt honom i sina principer och sin begränsning, intet kotteri har suttit till doms öfver hans pensel. Ensam har han kämpat sig fram. Därför hör han också till de stora och starka konstnärindividualiteterna.

Schultzbergs motiv har, synes det mig, sin egentliga dragningskraft i den ingående kannedom han har om snöns lätta formationer och aftonsolens glittrande lek öfver grenar och hustak. Hur känner man sig inte frestad att låta handen svepa öfver det snöhöjlida staketet och krama sig en snöboll!



FÄSTBANKETT GIVVEN DEN 17 MAJ AF SVENSK-AMERIKANARE I SAN FRANCISCO TILL ÄRA FÖR SVERIGES GENERALKOMMISSARIE DÄR. LÖJTNANT R. BERNSTRÖM. Vi namngifva, (1—17) städen längst i fonden, fr. v. herr G. Morén, fru Bergström, red. A. Olsson (sekr. i sv. am. utst. komm.), fru Rhodin, arkitekt A. Nordin, doktorinnan Lindström, konstn. A. Schultzberg (Sv. konstkomm.), gen. konsulinna Matson, LÖJTN. R. BERNSTR. M. doktor A. O. Lindström (ordf. i sv.-am. utst. komm.), gen. konsul W. Matson, fru Schultzberg, grufmagnaten F. Lindblom, fru Olsson, öfvering. C. Rhodin, fru Morén, byggm. A. Bergström (Sv. villans byggm.); 18, v. Kons. dr F. Westerberg; 19, fru Edw. Hanson (ordf. i sv. dan. utst. kom.); 20, herr C. Lagercrantz; 21 sv. exportstip. herr H. Virde (gen. komm. sekr.) samt 22 herr A. Turnross.

Det är lätt att förstå, att en man med S:s arbetskraft och klara huvud och leivande intresse för den svenska konsten, snart skulle göra sig gällande bland konstnärerna och det dröjer heller inte länge förrän han anförtros krävande uppdrag som konstkommissarie för olika utställningar och ingen har bättre än han förstått att föra de svenska konstnärernas talan på utlandets täflingsfält. Han var konstkommissarie vid den stora världsutställningen i St. Louis 1904 det första stora uppdraget. Sverige hade visserligen i Philadelphia 1876 och Chicago 1893 varit i elden i internationell tävlan, men man kan säga att det var först i St. Louis som den svenska konsten stadgade sitt rykte härute. 1906—07 finna vi honom som konstkommissarie i Budapest och 1911 hedrades S. med

förtroendeuppdraget som Sveriges generalkommissarie vid den internationella jubileumsutställningen i Rom, där Sverige genom hans tillskyndan erhöll synnerligen fördelaktiga och utmärkta lokaler. Här såldes åtskilliga svenska konstnärers arbeten, såsom taflor af Zorn och Carl Larson, hvilka funno vägen till olika museer, under det att nuvarande änkedrottning Margareta inköpte en tafla utaf Schultzberg.

När det på sin tid blef bestämdt att Sverige skulle deltaga i världsutställningen här i San Francisco insattes S. i den kungl. kommittén som expert inom sektionen konst, tillsammans med professorerna Björck och Cederström, och det dröjde inte länge förrän K. M:t utnämnde honom till konstkommissarie.

Många inhemska utställningar ha kunnat räkna det till sin fördel att deras konst omhänderhåits af herr S. Han har sålunda varit kommissarie i Lund 1900, i Karlstad 1903, i Örebro 1905 och i Västerås 1908.

S. är representerad i muséet i Budapest och St. Louis, Göteborgs museum har 2 målningar och Malmö 3, och en utaf hans största målningar på utställningen här är redan såld till ett privatgalleri i St. Louis.

Bland de större utmärkelser, som kommit honom till del, märkas guldmedalj i München 1905 guldmedalj i Buenos Ayres 1909, mention honorable i Barcelona 1898 och guldmedalj i St. Louis 1904.

Gunnar Wickman.

BROKIGA KRIGSBILDER.



1. SKUTARI, ALBANIENS M NGOMSTRIDDA HUFVUDSTAD, i dagarne intagen af montenegrinska trupper till särskildt Italiens förtrytelse. — Händelsen är af stor betydelse för Balkanfrågan som härmed ytterligare invecklats. — 2. BESEGRÅDE RYSSAR OCH SEGRANDE ÖSTERRIKARE I EN STAD FRAMFÖR LEMBERG. 3. "KRIGSHJUL". En trossvagn har förlorat sitt ena hjul och får hielpa sig fram som synes. 4. FÖRSVAR AF EN GALIZISK BONDGÅRD I NÄRHETEN AF JAROSLAV. — En ovanlig och liflig krigsbild.



Efter fotografier.

1. EN BELGISK LANDTPRÄST FÖRHÖRES af en tysk officer som af bilden att döma just ej synes ha framgång. 2 EN AF EN TYSK GRANAT FÄLD JÄTTE. 3 GYMNASTIKÖFNINGAR BAKOM FRONTEN. 4 EN ORIGINELL INSAMLING. På en mängd olika platser i Österrike finnas träbilder i hvilka man mot en liten afgift får slå in en sp'k. Dessa afgifter gå till en kassa för krigsinvalid. 5. GALIZISK BONDSTYP.

VÄRLDSKRIGET.

Händelserna i Galizien ha fortfarande lagt beslag på uppmärksamheten under världskrigets *fyrtioåttonde vecka*. Något afgörande har icke inträffat, men de förbundnes härar ha att anteckna framgångar på nästan hela fronten; norra flygeln och närmast liggande afsnitt har oafbrutet varit stadd i snabb framryckning, mångenstädes invecklad i *förföljelsestrider med den tillbaka-tågande ryska härens eftertrupper*. Läget har i korthet utvecklats sig sålunda; efter Lembergs fall ha *Boehm-Ermollis trupper öster om Lemberg stött på ett starkt ryskt motstånd*, men dag för dag trängt motståndaren ur den ena ställningen efter den andra tills han omsider uppnått *Bugflodens öfre lopp*. Närmast till vänster om denna armé, den andra, har *Macken-*

FREDSKONGRESS I VARBERG.



SVERIGES FRED- OCH SKILJEDOMSFÖRENINGENS ÅRSMÖTE I VARBERG. Foto. Björkström, Varberg.

Sveriges freds- och skiljedomsförenings 32:dra årsmöte öppnades den 25 juni i Varberg med ett hundratal ombud för resp. lokalföreningar. Sedan föreningsangelägenheterna slutbehandlats och styrelseval ägt rum vidtog omedelbart under ordförandeskap af riksdagsman Berg. Munkfors, den utlysta *allmänna svenska fredskongressen*. Kongressen beslöt bl. a. att genom en resolution mot det nu pågående världs-

kriget "gifva uttryck åt sin flammande indignation mot dem, som eggat folken mot hvarandra, och därigenom frammanat de lidelser, som utlöst sig i denna brutalitet utan like och i hänsynslösa kränkningar af folkrättsliga förbindelser". Enligt därom fattadt beslut skall resolutionen tillställas alla länders regeringar och parlament genom resp. länders legationer i Stockholm.

sens armé, den elite, med fronten svängd i nordligare riktning inledt en offensiv som efter få dagar uppnått en linje från en punkt något väster om *Krysynopol* (ungefär vid Beltz) och *öfver Komarov* (i sydliga Polen) till *Samocz*. Väster om denna armé opererar *Josef Ferdinands trupper* på en allt bredare front, som sträcker sig utmed *Tanev* (en biflod till San) och fram till Weichsel, troligen också ett stycke väster om denna flod, där städerna *Zavichost*, *Ozarov* och *Gnielo* tagits. Längst ut på flygeln och i anslutning till den egentliga polska fronten framtränger generalöfverste *Woyrsch's trupper* i området kring floden *Kamienna* i riktning mot Weichsel, mot hvilken den ryska linjen hastigt faller tillbaka.

Vid *Dniestr* har *Linsingens* armé efter en många dagars het kamp gått öfver floden på hela fronten och trängt ryssarne tillbaka till området öster om *Gnila Lipa*, en biflod, som vid Halics faller in i Dniestr. Längst i söder har general *Pflanzers* trupper under hela veckan haft att motstå energiska ryska angrepp.

De tyska och österrikiska rapporterna af den 1 juli meddela *antalet fångar, som under juni tagits på den sydöstra krigsskådeplatsen*. Sammanlagt har tagits cirka 220,000 fångar.

Vestfronten har under veckan erbjudit mindre intresse. Där har den franska offensiven norr om Arras synbarligen afmattats och efterföljts af en ihållande artilleristrid. Rapporterna ge intryck af att tyska förstärkningar anländt; på flera punk-

ter, särskildt i *Argonnerna* och på *Meusehöjderna*, ha tyskarne företagit starka anfall, dock utan någon större terrängvinst.

På den *engelska fronten* har ingenting inträffat.

Söder om *Alperna* fullfölja italienerne som det vill synas utan mycken brio eller entusiasm sin otacksamma uppgift att bekriega bergkammarne. Också heter det från Rom, att den italienska regeringen icke åsyftade annat med sitt fälttåg än att binda österrikiska stridskrafter. Vid *Isonzofloden* ha italienerne gått till angrepp på skilda ställen, men operationerna ha icke ledt till några nämnvärda förändringar.

Vid *Dardanellerna* har aktiviteten ökat. *Engelsmännen*, som ha sina ställningar på norra sidan af Gallipolihalfön, ha här företagit ett stormangrepp i stor stil, som enligt en engelsk rapport fört truppena fram c:a halfannan kilometer.

I *Östersjön* ha åter flottoperationer börjat äga rum. En *tysk eskader* gjorde den 30 juni enligt en rysk rapport ett *landstigningsförsök i Windau*, hvarvid hamnen bombarderades. Natten till den 2 juli hördes på Gotland ett oafbrutet bombardemang från hafvet, och på morgonen iaktogs *en stridande eskader på fyra fartyg utanför Slite*. En tysk minångare *Albatross*, som förföljdes af fyra ryska kryssare, inlöpte i Katthammarsvik.

Slutligen hör till veckans märkligare krigshändelser, att montenegrinerna ryckt in i Skutari, hvilket väcker ett starkt missnöje i Italien.

SVENSK SJÖFART.

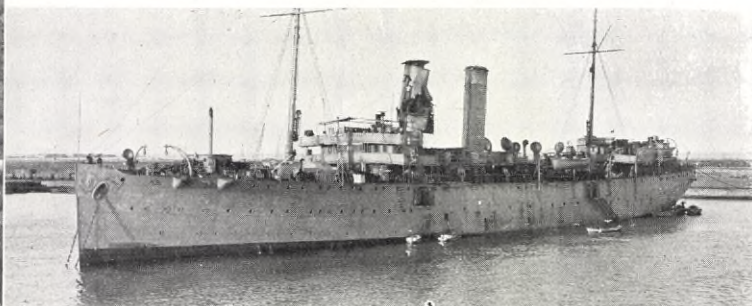


Foto. Elipolst, Stockholm

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthm—Gbg.

NORDISKA REDARE MÖTAS TILL GENERALFÖRSAMLING I STOCKHOLM. Nordisk Skibsrederförenings bestyrelse.

Nordisk skibsrederförenings 26 ordinarie generalförsamling samlades de första dagarna i juli i huvudstaden till en del viktiga öfverläggningar. Vår bild är tagen från det förberedande sammanträde som föreningens bestyrelse hade på Grand Hotel fredagen



Efter fotografier.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Sthm—Gbg.



T. v.:
SVENSKA OST-ASIATISKA KOMPANIETS ÅNGARE "PE-KING" utsatt för turkisk beskjutning i Suezkanalen. Kaptenen och lotsen bäkom sand-säcksskyddet.

T. h.:
ENGLÄSKEÅNGAREN "HARDINGE" MED SÖNDESKJUTEN SKÖRSTEN. Lotsen särades men förde lika väl forbyget.

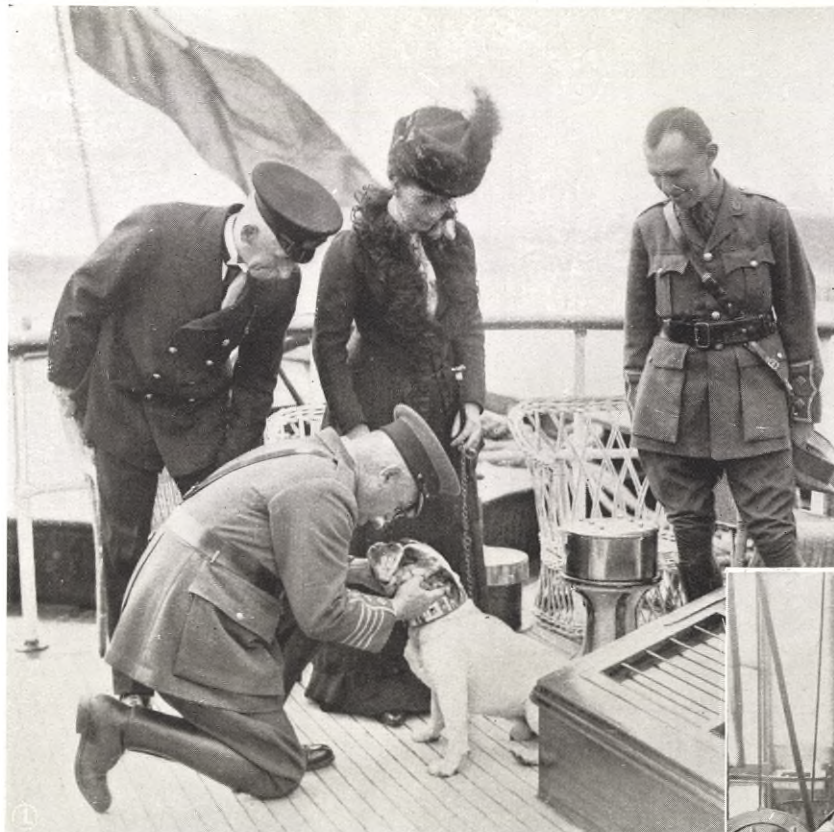
Efter fotografier.

Klitché: Bengt Silfverparre

ENGLANDS DELEGERADE I STOCKHOLM i och för förhandlingar angående åtgärder till underlättande af Sveriges samfärdsel till sjöss. Englands minister i Stockholm (X) mr W. E. Howard. Text å sid. 651.

den 2 juli. Generalförsamlingens förhandlingar hafva leddes af ordföranden i huvudstyrelsens svenska del hr S. Hedberg, Malmö.

ENGELSKA KRIGSBILDER FÖR DAGEN.



1. ENKEDROTTNING ALEXANDRA BESÖKER ETT SJUKVÅRDSFARTYG UTRUSTADT AF MARKISEN AF ZETLAND. Skeppshunden föremål för uppmärksamhet.

2—3. GRANATTILLVERKNING I SKOTTLAND bedrifven af unga flickor. — Lord Kitchener har just sändt dem ett tacksägelsetelegram för deras utmärkta arbete.

4. DEN UNGE ENGELSKE FLYGAREN WARNEFORDS SISTA FLYGFÄRD. Som vi förut jämte porträtt meddelat, tilldelades helt nyss den unge flygaren Victoria-Korset efter en framgångsrik strid med en Zeppelinare. När han snart därefter företog en profflygning med en ny maskin, störtade denna, därvid flygaren omkom.

5. TYSKT AEROPLAN NEDSKJUTET NORR OM YPRES. Flygaren som dödades, synes liggande ofvanpå mask'nen.

6. GENERAL BOTHA I TYSKA SYDVESTAFRIKA. Generalen uppgör med de tyska myndigheterna i staden Windhoek om villkoren för kapitulation

— 648 —





7 FRANSKA LUFTTORPEDER (50 KG.) I VOGESERNA.

8 - 9. FRÅN DARDANELLERNÄ. 8. Turkiska krigsfångar. 9. Lifbälten utdelas på en fransk transportångare när en U-båt signaleras.

EFTER FOTOGRAFIER.

DET ROSENRODA PARASOLLET.

FÖR HVAR 8 DAG AF E. KUYLENSTIERNA-WENSTER.



TT addera för andras räkning och att få de långa räknekolumnerna i kontorsböckerna att visa ett gynnsamt resultat, var betydligt lättare än den eviga hufvudräkningen för privatbruk; detta hade Harald Båge för länge sedan fått klart för sig. Hans befattning var tämligen anspråkslös, och fastän han befann sig i en stad, där det olyckssaliga krigsåret inbragte millioner genom lyckliga handelskupper, satt han lika obetydlig vid sin betsade pulpet, hvilken icke tilltalade fru Fortuna.

Harald skulle dock icke lidit af sin dussinställning, om han ej haft en ung, ovanligt vacker hustru. Också hon hade före giftermålet suttit på kontor — ett mörkt och trångt sådant, hvars dubbelpulpet endast upptog henne och affärens faktotum, en vresig tvärvigg på den orätta sidan om de femtio.

När Harald lyfte sin Eva ur buren in i det gylene solsken, hvilket flödar öfver ett nydanadt, lyckligt hem, där hvarje föremål bereder sig på mång-årig vänskap, strålade de båda, och Evas ögon hade en betagande glans.

— Jag skall akta mitt hem som en dyrbar klenod, Harald, sade hon med armarna om hans hals. Nu är jag rikare än någon, ty jag vet ingenting jag önskar.

Och två, tre månader voro de i paradiset utan att ormen syntes till. Som bekant har detta historiska djur margahanda förklädnader, men Harald var långt ifrån att ana dess fördolda väsen i — ett rosenrödt sidenparasoll med en bård af hvita tusenskönor. Detta lilla parisiska konstverk lockade honom hela sista veckan i maj för hvar gång han passerade det fönster där frestelsen skimrade, och alltjämt föreställde han sig hvilken reflex det skulle kasta öfver Evas hvita sammetshy. Som en gloria ar vestersol skulle det omge hennes skönhet. Och han kunde se hennes barnsliga fröjd, när hon tackade honom, leendet på de röda läpparne, som han kände mot sina, också när han satt långt ifrån henne på kontoret, nedhukad inför sifferbergens jättekonturer.

Så den sista — aflöningsdagen — segrade parasollets ande, och scenen vid hemkomsten blef alldeles sådan Harald hade föreställt sig den. Eva jublade:

— Aldrig har jag haft något så vackert. Nu måste jag skafia mig en hatt och en hvit promenaddräkt — du tycker väl hvit?

— Duger inte den blå så länge, lilla Eva.

— Jo, till hvardags, när parasollet står i garderoben och drömmar om en liten förtjusande söndagsutflykt med dig, men har du nu varit nog dåraktig att ge mig en så dyrbar gåfva, riktigt high fashion, måste du finna dig i, att det andra måste gå i stil.

— Men vi ha inte råd till extravaganser, käraste.

Det behöfver ju inte betalas kontant, älskade dumbom. Och så småningom skall jag nog spara in summan. Se så, nu är den saken afgjord.

Harald gick nästa morgon förbi fönstret, där de skyltat med det unika parasollet och försökte inbilla sig, att han var mycket glad öfver att ha köpt det af sin förtjusande Eva, men i själva verket hade den hederlige Harald ondt samvete. Han talde icke creditsystemet, icke detta ömsesidiga ockrande på folks godtrogenhet.

Visserligen bländas han af synen, när Eva ett par dagar senare med parasollglorian om sitt fina

hufvud, hämtade honom utanför kontoret, men han sneglade dock fientligt på den oskulldshvita, elegant dräkten, på de små skorna med sin lyxfason, och på hatten, ett sådant där underverk, hvilket endast den invigde förmår uppskatta.

Medan Eva log och pratade och förstulet iakttog de beundrande blickar, hvilka komplimenterade hennes friska fägring med en snabb, afundsjuk sidoglimt åt mannen, gick Harald ofrivilligt och räknade. Han gjorde ett approximativt öfverslag, ty han var verkligen för iog att fråga rent ut, hvad hans fattiga lön var skyldig för all denna prakt.

— Du kan vara stolt öfver mig, Haraldgossen, smekte Evas stämma, jag är tip-top.

— Kanske litet för mycket, Eva. Jag är bara en fattig kontorist, skall du komma ihåg.

— Att du näns erinna mig om det nu, när jag är så glad. Det är en intensiv njutning för oss, unga kvinnor att ha en klädsam toalett.

Ingen kan undgå att känna den. Ingen är så torftigt förståndig, att hon icke lyser upp invärtes af en smula fantasi med tanken på siden, blommor, smycken. — Apropos smycken, du! — Jag har inte ens så mycket som en liten guldmedaljong.

— Du menar väl inte... Harald stelnade.

— Nej, jag menar ingenting. Du anser tydligen, att jag bara är dig till besvär och kostnad. Du har nog tänkt dig en kombination af hustru och tjänarinna, en liten beskedlig skugga, som plikttröget skötte ditt hus utan att kräfva lön.

Solen skiner lika bjärtglad som nyss, och det rosenröda parasollet sväifar lätt och graciöst öfver det unga Evahufvudet, men Harald stirrar plötsligt på det som om det vore ett åskmoln, ett hotande oväder, hvilket förstörande skulle ingripa i hans lycka. Någon ordens man var icke Harald; hans tysta, sträfsamma arbete hade lagt sordin på hans ungdoms talförhet och kände han sig ledsen eller upprörd, blef han stum. Därför fick Eva vänta förgäves på svar, därför sitta de midt emot hvarandra vid det blomsterprydda middagsbordet och låta minuter, dem lyckan skulle gifva lif, dö bort i tung tystnad.

Men på kvällen kommer deras äktenskaps första försoningscen. Eva är alls icke långsint. Hennes hjärta är en bostad med många ventiler, och hon låter flitigt frisk luft och alla dagens intryck spela in där. Hon är icke ond och icke god; hvarken klok eller dum; hon är materialet, hvaraf världen bygges, alla tiders mest älskade Eva, drömmens, famnandets och den bittra misrräkningens Eva. "Kvinnan Du gaf mig..."

Hon somnar fort och tänker på att morgondagen är söndag, och att de då skola ut med några vänner. När hon med en kyss tog godnatt af Harald, hade hon lekfullt sagt:

— Egentligen har du ingen annan än dig själf att vara ond på. Hade du inte gifvit mig parasollet, skulle jag kanske tåligt gått i säck och aska än.

Det trodde hon inte, men det föll sig så naturligt för henne att skjuta skulden ifrån sig öfver på den, som icke förstod sig på att jonglera utan tog bördan i barkade arbetshänder.

Harald låg länge vaken och grubblade öfver hennes ord. De svedo inom honom som det oförtjänta straff, hvilket ej sällan är resultatet af en solbelyst handling. Han fick från denna stund ett stumt agg till parasollet, och han längtade eiter mörka regnvädersdagar, men aldrig hade juni månad varit så blåskimrande. Hvarje morgon strålade lika klar, knappt ett enda moln seglade tankfullt öfver det glänsande himmelshafvet, och Harald gick

trött och nedstämd till kontoret, isynnerhet sedan hans vän, banktjänstemannen Bernt Erlin fått semester. Han litade både på hustrun och vännen, och fann det icke ens underligt, att de voro ute tillsammans hela de långa förmiddagarna, men det var på detta olycksaliga, trollbundna parasoll han icke litade. Det var en förrädare, och så länge det följde Eva, kunde han icke känna sig lugn.

En kväll sade hon honom, att hon blivit så nervös, att hon icke visste, hur hon skulle kunna utvärda hela sommaren i staden. Bernt hade också märkt, att hon såg dålig ut, och nu fick inte Harald bli ond, men han hade sagt, att han mycket bekvämt kunde skaffa dem ett lån, så att Eva finge tillfälle att vara en liten tid vid en badort. Harald själf kunde ju inte bli ledig, och det var mycket synd om honom, men det var ingenting att göra åt. Sex veckor gingo fort.

— Och Bernt, får han förlängd semester?

— Ja — jag tror det.

— Skulle han vara vid samma badort?

— Ja — kanske... det har du väl ingenting emot?

Han är ju din vän.

— Kan han vara både *din* och min vän, Eva?

Hon slår bort frågan med ett något förläget skratt, men badortsiden vill hon icke uppge. Hvar dag talar hon allt hetsigare om lånet och om sin trötthet. Man har hunnit ett godt stycke in i juli, och staden är rätt kvalmig. Harald svarar aldrig något på hennes ifriga utfall, och han låtsas icke om hennes huivudvärk. Det är först, när han af en händelse upptäcker, att hon fått en dyrbar guldmedaljong, han tar bladet från munnen. Han förstår icke gå tillräta med henne; det är till Bernt han vänder sig, med knappa, torra ord på färglösa, darrande läppar.

Ja, Bernt är obeskrifligt intagen i Eva, men därvid har det stannat. Och han tillägger: Hon är så mjuk och smidig, ingenting att kämpa om. Du eller jag — jag eller du — är, om vi vilja det, mannen för henne.

Det sista betvivlar Harald med kärlekens återuppvaknade själitillit. Han säger sig, att hans Eva dock älskar honom, och att Bernt ansträngt sig förgäves för att vinna henne, därför låtsas han sig icke vara angelägen, därför bryter han oförsynt stafven öfver hennes individualitet.

Det är het juliafton, då luften är tung af alla dofters sötna, då rosorna hänga i yppig tränad och de första resedorna blygt varsla hösten. Harald hänger rocken i tamburen och går in i det vackra, välmöblerade hvardagsrummet, där Eva sitter med en bok i knät.

— Vi ska tända en brasa, säger han kort.

— Men Harald — är du tokig.

Han kastar huivudet tillbaka, går efter ett litet fång ved och gör upp eld i kakelugnen.

Eva har rest sig. Hon betraktar hans manliga, säkra rörelser med en kvinnas beundran för det beslutsamma och öfverlägsna, men hon är också rädd, ty han måste ju vara abnorm, eljest skulle han icke tända en brasa midt i stekheta sommaren.

— Harald, frågar hon ängestfullt, hvarför gör du så?

Hon får intet svar. Han går ut och kommer igen med ett hoptussadt bylte i ena handen, det rosenröda parasollet i den andra. Byltet kastar han först in i flammorna, och Eva skriker högt till, när hon ser, att lågorna girigt slicka hennes dyrbara hvita promenaddräkt. Hon rusar fram och utbrister gråtande:

— Harald — Harald — är du — — —? — Å Herre Gud, hvad skall jag ta mig till.

— Stanna lugnt, Eva lilla. Jag är inte galen.

Hans blick är klar och stämman allvarlig med en högtidlig klang. Hon stannar som fascinerad af denna stolta, hårda vilja hon aldrig mött förr, men när han knäcker parasollkåppen öfver knät och sedan kastar in den rosenröda härligheten i elden, blir hon rädd igen och slår händerna för ansiktet, skälfvande i alla leder.

Då känner hon Haralds arm fast beskyddande omkring sig. Han lägger hennes huivud mot sitt bröst. Som alltid har han svårt att finna ord, och i denna stund är hans hjärta storm och höga vågor, ty nu när den handling han rufvat öfver i flera dagar, fullbordats, tycker han, att han inkräktat på hennes frihet, att han begagnat sig af sin myndighet på ett brutalt sätt. Sakta, innerligt säger han:

— Förlåt mig, Eva, men du gick bort ifrån mig. Så länge du hade all den där grannlåten, var du aldrig min Eva.

Han väntar sig, att hennes ansikte skall blossa af rättmätig harm och vrede, att hon skall känna sig djupt kränkt öfver hans egenmäktighet, och han förstår icke, hvarför hon hättigt sliter upp blusen och rycker med heta hvita fingrar i en liten kedja. Nu har hon fått den loss. Medaljongen glimmar mot eldskenet. Hon räcker honom den.

— Kasta in den här också, Harald! — Jo, du skall — hör du!

— Nej, den skicka vi tillbaka till Bernt, säger Harald segerstolt och hela hans magra, tärda ansikte är ett leende af det slag, hvilket förmodligen förekom i paradiset's lunder.

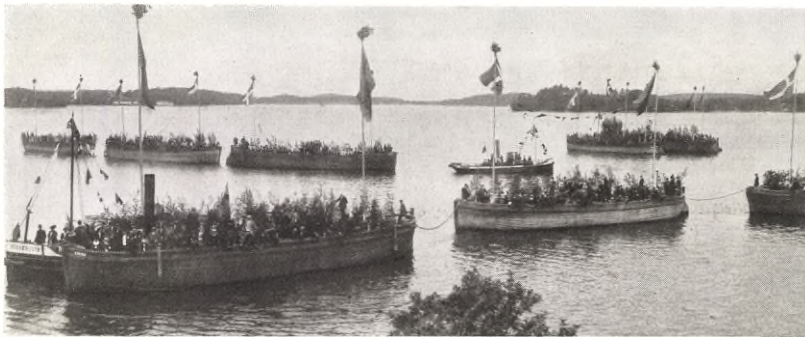
En liten förkolnad flik rosenrött siden med en bård af svedda tusenskönor fladdrar ut ur kakelugnen, men hvarken Harald eller Eva ge akt på gengångaren.

Eva är så helt fången i den dramatiska situationen, att hon med tindrande ögon famnar sin hjälte, och Harald har för första gången på flera veckor tillfredsställelsen av att vara den behärskande. Han har nedlagt en fiende och tror med mannens barnasinne på evig fred med ormen.

Det lilla, unga hemmet med alla sina blommor och alla sina utopier förefaller vackrare, tryggare än någonsin, men det är mycket svårt att helt fördriva den obehagliga brandlukten, den ligger som en kväljande rök öfver rummen trots alla de vidöppna fönstren ut mot obebyggda kvarters vidder.

Svensk-Engelska förhandlingar. (Se ill. å sid. 647.)

Med anledning af de klagomål som från svensk sida anförts öfver de hinder och svårigheter, som genom engelska åtgärder förorsakats vår samfärdsel, har engelska regeringen hitsändt en delegation med uppgift att underhandla om utvägar att för framtiden undanröjda dessa hinder och svårigheter. Den engelska delegationen består af fyra personer. hrr Clemminson, framåtående affärsjurist, E. Hambro, delägare i den kända bankfirman C. J. Hambro & Son, L. Smith, i d. adjungerad ledamot af Board of Trade, samt Vansittart, hvilken sistnämnde representerar Foreign Office. I extra konselj den 30 juni tillsatte k. m:t fem svenska delegerade för att upptaga underhandlingarne med de engelska. Dessa blefvo amiral S. A. Lindman, landshöding E. B. Trolle, kanslirådet C. G. Westman, öfveringenjör A. P. Wahlberg samt byråchefen K. A. G. Dillner. Delegationerna, hvilkas förhandlingar försiggå i Regeringsrättens lokaler i Stockholm, sammanträdde första gången den 2 juli. Sedan sammanträdet öppnats af utrikesministern excellensen Wallenberg och brittiske ministern hållit ett svarsanförande, vidtog omedelbart förhandlingarne.



Stockholms stads arbetare med familjer företogo den 27 juni en gemensam utfärd till Norsborg. Utflykten som räknade icke mindre än 5,000 deltagare företogs i en mängd för ändamålet hyrda ångbåtar och pramar. I stora parken i Norsborg, där fästddeltagarne slogo läger, utvecklade sig under dagens lopp ett gladt och angenämt folkliit med musik och lekar.



Foto. Ekedahl, 8 lino.

STOCKHOLMS STADS ARBETARES UTFLYKT TILL NORSBORG DEN 27 JUNI.

Källa: Kem. A.-B. Drott Silfverparre, Skinn. Gbg.

lirån en höjd af 1,218 m. ända upp till toppen (c. 1 $\frac{1}{4}$ t:s vandring) låg Skutan betäckt af ett par meters djup skarsnö, hvilken af de skarpa vindarne piskats till de vackraste bladformationer (kunna med litet fantasi iakttagas å bilden). Solen lyste hela tiden och gjorde snötäcket bländande hvitt. Haliva hyddan var såsom bilden visar öfvertäckt med snö. Dörren gick trots energiska ansträngningar ej att öppna mer än $\frac{1}{3}$, drifvorna voro för massiva. Kölden tros böra uppskattas till -5 högst -6° C. Så länge vandringen i snöregioner varade, gävo vindarne känslan af en stormig februaridag i mellersta Sverige på -10° C, men i lä bakom hyddan i solskenet trodde man sig uppleva en aprilidag. Utsikten var klar och storlagen. Snasarne togo nog priset med sina bländhvita toppar. Trots kölden och snön var Skutan på midsommar-

dagen besökt af minst 17 personer (dock ej samtidigt). Åreskutans topp med det utseende, som bilden visar, lär vid midsommartid enligt flere jämtars påstående vara något enastående.

(Korrespondens till H. S. D.)



Anat.-rfot E. Janss n, Undersöker

ÅRESKUTANS TOPP MIDSOMMARDAGEN 1915.

Källa: Amat.-rfot

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

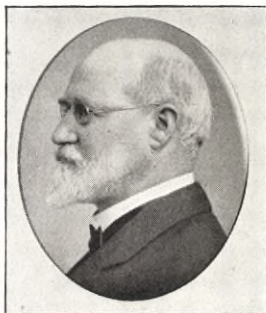
• Data å nästa sida.



J. M. LUNDGREN.
Kontr.-prost. — Kyrkoherde.
Resmo. — 75 år 9 Juli.



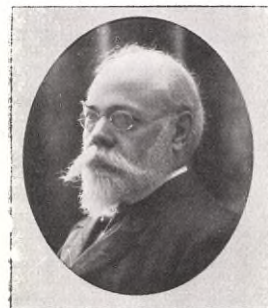
K. F. NORDSTRÖM.
Konsthär. — Stockholm.
60 år 11 Juli.*



S. A:SON MOLLDEN.
Fabrikör. — Göteborg.
60 år 25 Juni.*



P. O. CLARHOLM.
Öfverläkare. — Karlstad.
55 år 12 Juli.*



P. J. ISBERG.
F. d. Rektor. — Pilsborg.
70 år 10 Juli.*



N. ASKER.
Rektor. — Engelholm.
60 år 8 Juli.*



P. W. WISTRÖM.
Rektor. — Svalöf.
50 år 4 Juli.*



O. LINTON.
Nytutmänn professor vid Tekn.
högskolan.*



G. RINGBERG.
Disponent. — Herstabergh.
70 år 22 Juni.*



E. V. ENGWALL.
Grosshandlande. — Gefle.
60 år 13 Juli.*



C. T. EISERMAN.
Direktör. — Borås.
50 år 7 Juli.*



J. A. HÄLLBERG,
Rysk v. konsul. Handlande.
Skellefteå. — 50 år 11 Juli.



P. V. H. SUNDSTEDT.
Rådman. — Göteborg.
60 år 29 Juni.*



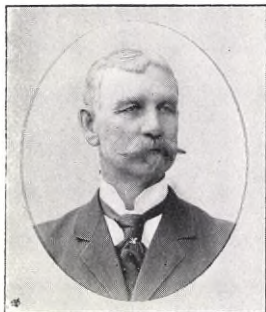
K. A. GISLÉN.
Landskamrerare. — Jönköping.
55 år 11 Juli.*



U. OLDENBURG.
Not. Publicus. — Stockholm.
50 år 12 Juli.*



G. SVENSSON.
Veterinär. Riksd.-man. — Tomelilla. — 50 år 8 Juli.*



K. O. E. LANDBY †.
F. d. Stat söninspektör. — Agnesberg. — F. 47. † 1 Juli.*



S. JOHANSSON †.
Godsejare. F. d. Landstingsman. Mcheda. — F. 48. † 10 Juni.



A. ÅSTRÖM †.
Disponent. — Degerfors. F. 59. 22 Juni.*

GUSTAF RINGBORG. Af stud- o. kameralex., egnade sig derefter åt affärsverksamhet och var på sin tid disponert f. Nya marmorbruks a.-b., dir. f. Skand kred a.-b. kontor i Norrköping, disp. i Holmens bruks o. fabr. a.-b. (72—87) o. f. Vermbols trämasselabr. Dref under åren 87—92 affärsrörelse i Norrköping o. etabl. stadens första direkta ångb.-linie på London o. Hull. På 70- o. 80-talen var han led. af olika stadens kommunala styr. Eger godset Herstaberg o. har egnat en intresserad verksamhet åt jordbruk o. kreatursvård. Erhöll 99 högsta statsbelöning f. bekämpande af tuberkulosen bl. nötkreaturen i riket. Har fr. trycket utg. ett flertal skrifter om Herstaberg, Holmens bruk o. i nötboskapsälsningsfrågor.

ERNST ENGWALL. Efter afslutade skolstudier anst. i kontori i London; anst. i faderns affär 75, del egare 86, chef 88, dir. i den t. a.-b. ombildade firman, Styr. led. i A.-b. Stockholms handelsbanks afd. kontor, A.-b. Gefle valsqvarn, Korsnäs såg. a.-b., Gefle manufaktur a.-b. Led. af stadsfullmäktige sedan 86, af drätselkamm. 87—07. v. ordf. i handelskamm., styr. led. i köpmannalören., ordf. der 1900—14, samt i handelslören

KARL NORDSTRÖM. Elev v. Fria konst.-akad. 75, studier i utl. till 86; landskapsmålare och tecknare, en af konstnärslörens mest framträdande medlemmar. Af hans arbeten, af hvilka många tillhöra det mesta betydande af svensk målningskonst, befinna sig ett flertal å våra största offentliga och enskilda samlingar. Biografi o. helsid.-portr. årg. V: 7.

SIMON MOLLÉN. Sedan 10 inneh. af stenhuggerifabr. A.-b. H. L. Liepe & Son i Göteborg. Expert inom stenhuggerindustrien, sersk. å marmor- o. granitpolerings område.

PER CLARHOLM. Stud.-ex. 79, med. lic. 92, aman. o. underläk. v. Seraf. las. 92—96, fil. las.-läk. i Karlstad 96, ord. 98, öfverläkare å ki urg. afd. der sedan 11. Ordf. i styr. i länet sinnesslöanst., led. af dir. f. Kristinehamns hosp. V. ordf. i stadsfullmäktige o. dess beredn.-utsk., led. af helsov.-nmd; landstingsman.

PETER ISBERG. Stud.-ex. 67, fil. kand. 72, fil. dr. 86; afg. fr. Stockholms bergsskola 74, bergsing. v. Schisshytte-Molneboverken 74—76, andre lär. v. Örebro läns folkhögsk. 76—84, lär. v. Palmgrens prakt. arbetskola i Stockholm 84—88, rektor o. lektor v. Malmö tekn. elem.-skola 88—11. På sin tid led. af Malmö stadsfullmäktige, ordf. i stadsrevisionen, led. af byggn.-nämnd., ordf. i belysn.-styr., ordf. i Skånska ing.-klubben.

NILS ASKER. Stud.-ex. 77, fil. kand. 89, adj. i Kristianstad 92 rektor i Engelholm sedan 1900. Stadsfullmäktig. Led. af kyrkoråd, v. ordf. i kyrkost. led. af folkskolestyr.

WILHELM WISTRÖM. Stud.-ex. 84, fil. kand. 88, elev v. Ultuna 90, utex. fr. Alnarps mej.-inst. 94, lärare v. N. Kalmars läns folkhög- o. landtm.-skola 90—98, i Dalarne 98—08 o. sedan sistn. år rektor v. Malmö läns folkhög- o. landtm.-skola i Svalöf. Har publ. flere botan. o. afhandl. o. agronom.-uppsatser.

OTTO LINTON. F. 80, afg.-ex. fr. Tekn. högsk. afd. f. väg- o. vatt.-byggn.-konst 01, assist. v. högsk. 04—08, tekn. bitr. i Jernv.-stvr. 01—08, byråing. der sistn. år, ff. professor v. Tekn. högsk. i väg- o. vatt.-byggn.-konst 11, i dagarne utn. t. professor i jernbyggnadslära v. samma högskola.

CARL EISERMAN. Verkst. dir. i A.-b. Sveriges fören. trikåfabr. Stadsfullmäktig i Borås, styr.-led. i Borås ensk. bank o. sparbanken.

HELMER SUNDSTEDT. Stud.-ex. 75, hoir.-ex. 78, v. hid 81, stadsnot i Göteborg 97, rådmän der 05, ordf. å rådst.-rättens andra afd. sedan 08. Ordf. i styr. i Göteborgs offentl. slakthus sedan 03.

KNUT GISLÉN. Stud.-ex. 81, hoir.-ex. 86, v. hid 89, länsnot. i Kalmar län 90, länskamr. i Jönk. län sedan 07. Led. o. sekr. i fögderiförvaltn.-komm. 09—12. Styr.-led. i A.-b. Godhem, verkst. styr.-led. i fören. VII helmsro anst. f. fall. sjnka.

UNO OLDENBURG. Stud.-ex. 84, hoir.-ex. 89, v. hid 93, not.-publ. i Stockholm 1900, auditör i K. Flott. 03. Styr.-led. i A.-b. Mälarpöv. bank 07; ordf. i styr. i Arvid Böhlmarks lampfabr., A.-b. Lidingsö vi'l. lastad, A.-b. H. F. Lemke.

GUSTAF SVENSSON. Stud.-ex. 88, vet. ex. 92, ordf. i komm.-nämnd 06—13, v. ordf. i komm.-st. sedan 04, ordf. i helsov.-nämnd 97—10, verkst. dir. o. kassör i sydöstra Skånes folkhögsk.-fören. sedan 06, styr.-led. i sparbanken, v. ordf. i styr. i komm.-mellanskolan. Led. af Riksd. F. K. 14.

KARL LANDBY †. Anst. v. Bergsl.-banan 72, stat. insp. v. Agnesberg 80—11. Ordf. i komm.-nämnden sedan 83, led. af skoloråd, bev.- o. tax.-nmd. Verksam inom fattigvården.

ANDERS ÅSTRÖM †. Sedan 97 disponent i Sandviks ångsåg samt styr.-led. i ett flertal industriella företag inom öten. Verksam såsom komm.-man, led. af landstinget, led. af Riksd. A. K. 91, af F. K. sedan 09, led. af statsutsk., på sin tid statsrevisor.



Efter fotograf.

Kliche: Emg. Skj...

FRÅN SVENSKA KONSTUTSTÄLLNINGEN I SAN FRANCISCO: SKULPTUR OCH ETSNING. T. v. prof. Börjessons skiss till Carl X Gustaf-staty samt etsningar af fru G. Norling och Herman Newid; i fonden Jerns Strindbergshufvud, t. h. prof. Lundbergs bronsskulptur "Den lille båttiggaren". —



1 o. 2. RYSKT
FÖRSTÖRELSE-
RASERI I OST-
GALIZIEN.

Slottet Wzdow, tillhörigt grefvinnan Ostaszewska, hvilket urder gått en ohygglig vandalism. Bild 2 visar biblioteket efter förstörelsen, med nedrifna gobeliner, kringspredda c'yrbara manuskript och böcker samt en massa sönderslagna antikviteter.



Efter fotografier,

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöberg, Skole-G.

TYSKA TRUPPER RASTA VID MOSZISKA EFTER EN ANSTRÄNGANDE MARSCH I GLÖDANDE HETTA.

FÄSTSPÉLEN I SÄTER.

Öfverst: OPERASOLISTERNA VID KONSERTEN, FRÖKEN KARIN BRANZELL
OCH HERRAR T. LENNARTSSON OCH ÅKE WALLGREN.

Mellerst: EN DEL AF 25,000-MANNA-FUBLIKEN.

Nearerst: SCEN UR "VERMLÄNNINGARNE" DANSAD AF HEDEMORA LEK-
STUGA. **F** t), Stålberg, Hedemora



Sommarens fästspel i Säterdalen, hvilka ifråga om stor-
slagna anordningar öfverträffade de föregående årens dock
så glansfulla fäster, togo sin början den 26 juni under en
enorm tillslutning från främst Dalabefolkningens sida men
räknande ett betydande antal deltagare äfven från andra de-
lar af landet. Programmet för första fäst dagen, biöd bl. a.
på uppträdanden af riksspelmanen Höök Olof Andersson
och vallhornsblåserkan Ris Kerstin Persson, landstoms- och
skyttetäflingar, folknöjen af växlande slag samt till sist
uppförandet af "Värmlänningarna" på friluftsteatern. För
fästspelsens andra dag voro liknande anordningar vidtagna
hvarjämte i programmet ingingo som dess mest välgående
del tvänne stora konserter, den ena gifven i Sätters kyrka
af operasångerskan Karin Branzell samt operasångarne Tor-
sten Lennartsson och Åke Wallgren med kompositören Adrian
Dahl vid pianot. Den andra konserten gafs på friluftste-

atern af O. D.-kören under anförande af direktor musices
Hugo Alfvén inför tiotusental åhörare hvilka ägnade sångarne
en ovationsartad hyllning.

I sammanhang med Sätterspelen ägde Marathonloppet rum
den 27 juni. Af de sexton i täflingen deltagande löparne in-
kom finnen O. Haaparanta, Södermalms I. K., som förste man
med en tid af 2 t. 37 m. och 15. s. och vann därmed det af
Hedemora landstomsförening uppställda ståtliga hederspriset.
Behållningen af festspelen tillfaller landstormen i Dalarne.

INNEHÅLL. Konstnären Anselm Schultzeberg (biografi och hells-
desportirätt). — De svensk-engelska förhandlingarne i Stockholm. —
Nordisk Skibsrederföreningens generalförsamling. — Världskriget. —
Bilder till dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — Det röda pa-
rasollet. Ber. af Elisabeth Kuylenstierna—Wens er.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.

F. A. L. HVAR 6 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG.